N°. 81. 1854.

BREDASCHE COURANT

ZONDAG 8 OCTOBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den October.

Het is thans gebleken dat het berigt van de overgave van Sebastopol met al de daarbij gevoegde bijzonderheden, welk berigt in het laatst der vorige week uit het hoofdkwartier van *Omer*-Pacha naar Weenen gezonden werd en sedert door de mededeeling van bijzondere berigten schijnbaar bevestigd werd, onwaar is. Een berigt heden ter beurze aangeplakt behelst dat van de overwinning aan de Alma alleen officieel tijding is ontvangen. De troepen verkeerden in een zeer volmaakten gezondheidstoestand; het belegeringsgeschut was ontscheept. De troepen rukten op Sebastopol aan, voor hetwelk reeds tusschen 27 en 28 September eenige divisiën waren aangekomen.

— De heer *von Hubner*, de minister van Oostenrijk, is gisteren, namens graaf *Buol*, den minister van buitenlandsche zaken van Z. M. keizer *Frans Joseph*, den heer *Drouyn de Lhuys*, den minister van buitenlandsche zaken van Frankrijk, hartelijk geluk komen wenschen met de door de vereenigde troepen behaalde overwinning.

Deze stap van Oostenrijk — zegt een berigtgever — heeft op de Tuilerien groot genoegen gegeven en baart onder de buitenlandsche diplomaten niet weinig opzien. Hij heeft velen, naar wier meening Frankrijk zich niet op Oostenrijks beloften verlaten mogt, tot andere denkbeelden gebragt. Oostenrijk heeft zich daarmede ontegenzeggelijk weder eene schrede verder van de onzijdigheid verwijderd; en men hoort diplomaten beweren, dat het eene daad is van meer beduidenis dan al hetgeen men in den loop van het Oostersche geschil tot nog toe van Oostenrijk gezien had.

Velen hoopten — zegt dezelfde berigtgever verder — dat een gelukkige uitslag van den in de Krim ondernomen veldtogt den weg tot het herstel des vredes zou banen. Welk gebruik van zulk eenen uitslag door de Westersche mogendheden zou gemaakt worden, laat zich niet zeggen; maar het is zeker, dat het bestuur van het krijgswezen hier te lande nimmer grooter werkzaamheid dan thans heeft ontwikkeld, en dat men met materiele toerustingen op de uitgebreidste schaal en als voor een grooten oorlog bezig is. Te Lorient zijn in den laatsten tijd proeven genomen met eene nieuwe soort van kanonneerbooten, die tegen kanonkogels bestand zijn zouden. Het zijn sloepen van meer dan gewone lengte, 10 tot 16 stukken van 50ponds kaliber kunnende voeren, en van buiten bekleed met ijzeren platen van 10 tot 12 duim dikte. Uit een op 50 ellen afstands staand kanon heeft men op eene zoodanige boot herhaaldelijk gevuurd, steeds op hetzelfde punt mikkende, doch eerst het zestiende schot drong door. Iets dergelijks was onder de vele uitvindingen der artillerie nog nimmer gezien. In Engeland zijn gelijksoortige proeven genomen, doch met minder goeden uitslag. Deze nieuwe kanonneerbooten zullen tegen het aanstaande voorjaar gereed zijn, en voor de krijgsoperatiën in de Oostzee dienen.

— Ten gevolge der in de Krim behaalde overwinning meent men dat de generaal *Canrobert* zal worden bevorderd tot maarschalk en de maarschalk *de St. Arnaud* zal worden benoemd tot hertog van Sebastopol.

— De depeche van den maarschalk de *St. Arnaud* nopens het gevecht aan de Alma luidde als volgt:

» *In het bivouac aan de Alma, den* 20 *September* 1854. Wij hebben heden den vijand aan de Alma ontmoet. Hij bezette met aanzienlijke krijgsmagt de ravelijn waar langs de rivier stroomt, met bosschen en huizen doorsneden, slechts op drie punten te overschrijden, en de hoogten van den linker oever welke zeer steil zijn; zij waren stevig geretrancheerd en door artillerie gedekt. De vereenigde troepen hebben deze moeijelijke stellingen aangetast met eene weergalooze kracht. Onder den kreet van *leve de Keizer!* hebben onze soldaten die genomen welke vóór hen waren. De slag van de Alma heeft vier uren geduurd. Zulks is een schoon begin voor onze wapenen. De Fransche troepen tellen 1400 dooden of gekwetsten. Ik draag nog geen kennis van het verlies van het Engelsche leger, dat dapper heeft gestreden tegen een hardnekkigen tegenstand."

— Op bevel des Keizers is *Barbès* op vrije voeten gesteld.

Dit is het gevolg van een schrijven van den gevangene waarin hij vurig zijne hoop uit dat de Franschen in den krijg tegen de Russen mogen zegevieren. Dit schrijven werd aan den Keizer medegedeeld, waarop Z. M. den 3 dezer den volgenden brief aan den Minister van Binnenlandsche Zaken rigtte: «Mijnheer de Minister, men deelt mij een uittreksel uit een brief van *Barbès* mede. Een gevangene die, in weerwil van lang lijden, zulke vaderlandslievende gevoelens behoudt, mag onder mijne regering niet in den kerker blijven. Doet hem dus op staanden voet en onvoorwaardelijk in vrijheid stellen."

— Ook in Frankrijk dalen de graanprijzen niet zoo als na den gunstig uitgevallen oogst verwacht werd; het Fransche gouvernement heeft dienstig geacht, de oorzaak dezer teleurstelling aan het publiek aan te wijzen. »Op een groot aantal van onze markten — zegt de *Moniteur* van Dingsdag — blijft het meel nog hoog in prijs, niettegenstaande de overvloedige opbrengst van den oogst, die thans ten einde loopt. Dit is toe te schrijven aan oorzaken, die zich telken male voordoen, zoo dikwijls de waterkorenmolens ten gevolge der droogte gebrek aan water hebben, en de gunstige weêrsgesteldheid de landlieden noopt om den akker te bewerken en het dorschen uit te stellen."

— In de *Gaceta de Madrid* van 29 September is van regeringswege medegedeeld, dat in Katalonie eenige benden gewapende Karlisten zich vertoond hebben maar reeds uiteengejaagd zijn.

Men verwachtte te Madrid, dat de Karlisten-partij eerstdaags openlijk in het strijdperk der partijen zou treden, met de uitvaardiging van een manifest van den pretendent, den Hertog van Montemolin, waarin hij zou beloven, Spanje vaderlijk naar eene echt-Spaansche constitutie en met eene onafhankelijke en onontbindbare volksvertegenwoordiging te zullen regeren.

Koningin *Isabella* is den 28sten September te Madrid teruggekomen, van het landhuis waarheen zij zich bij het uitbreken der cholera begeven had.

— Brieven uit Athene van den 29sten ll. houden in, dat de Franschen Patitia bezet hebben; de door hen aangegane huurkontrakten zijn voor den tijd van een jaar.

Volgens eene telegraphische depeche uit Parijs behelsde de *Moniteur* gisteren morgen het volgende: De bezetting door de geallieerden van Balaklawa is een gewigtig feit. Van dit punt kunnen zij de gemeenschap met de vloot onderhouden; een goede weg leidt naar Sebastopol. De geallieerden zijn dus op eene hechte wijze in de Krim gevestigd. Het is aan onze troepen gelukt verschillende rivieren over te trekken, de golf van Sebastopol om te gaan, zich in de bergen te wagen om Balaklawa te naderen. Het overschot van *Menschikoffs* leger is verre teruggeworpen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den October.

Uit Hamburg wordt onder dagteekening van 3 October het volgende geschreven: »Er liggen thans elf Fransche oorlogsschepen in de haven van Kiel. De Fransche vlootvoogd heeft aldaar op een plotseling uit Parijs ontvangen bevel zijne huiswaarts keerende schepen hereenigd, en wacht er een antwoord op het vertoog, hetwelk hij aan zijn gouvernement gezonden heeft om het te overtuigen dat er dit jaar voor de vloot in de Oostzee niets meer uit te rigten is.

— In bijzondere berigten uit Hamburg, onder dagteekening van den 1sten dezer, wordt het volgende geschreven: »Alle de in Polen staande Russische legerkorpsen trekken thans naar de zijde van Krakau en de Oostenrijksche grenzen. Het Russische gouvernement kon de zamentrekking van Oostenrijksche troepen in die rigting niet lijdelijk aanzien. Daarentegen zijn de grenzen tusschen Polen en Pruissen nog schier van troepen ontbloot, en men bemerkt ook geen maatregelen die zouden kunnen strekken om de Russische grenzen tegen Pruissen te beveiligen.

»Volgens de gisteren alhier ontvangen berigten zijn weder eenige Engelsche en Fransche oorlogschepen, waaronder drie stoomschepen, uit de Oostzee te Kiel aangekomen.

— Volgens berigt uit Petersburg van 25 September duurde de afmarsch der garde voort. Het jager-regiment der lijfgarde, de eerste garde-artillerie-brigade en het bataillon garde-sapeurs volgden de reeds uitgerukte regimenten. De meeste dier troepen rukken in zuid-westelijke rigting naar Kowno, werwaarts ook de bevelhebber van de eerste divisie der garde, de luitenant-generaal *von Moller I*, vertrokken is.

— Volgens een telegraphisch berigt uit Kopenhagen was de Rijksdag den 2den dezer door den eersten minister met de voorlezing der troonrede geopend, waarin de regering onder anderen het voornemen te kennen gaf om de onlangs vastgestelde staatsregeling voor het geheele Rijk, in weerwil van allen tegenstand, in werking te brengen en te handhaven.

— De generaal *Joseph Clopicki*, uit de geschiedenis van den laatsten Poolschen opstand algemeen bekend, is den 30 September, na eene langdurige en smartelijke ziekte, te Krakau overleden.

— Uit Berlijn wordt gisteren gemeld, dat H. K. H. prinses *Marianne* der Nederlanden naar Muskau vertrokken is, om aldaar HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* der Nederlanden te bezoeken.

— Te Berlijn zijn den 2den gewigtige tijdingen uit Petersburg ontvangen. In een rapport van vorst *Menzikoff* aan den Keizer, gedagteekend 14/26 September, wordt gezegd dat hij, met de onder zijne bevelen geplaatste troepen zonder tegenstand, van de door hem bezette stelling onder de muren van Sebastopol naar den weg van Baktschisarai is overgegaan, waar hij zich vereenigen zou met de versterkingen welke de Kozakken-hetman *Houcoutoff* met zich voerde en met die welke hem van Perekop toegezonden werden. Volgens dit rapport had de vijand tot den 26sten September nog niets tegen Sebastopol ondernomen en waren alle maatregelen tot verdediging dier plaats voorbereid.

Daarentegen zegt men dat de naar Odessa en Petersburg bestemde onderschepte brieven van vorst *Menzikoff* het dringend verzoek om onverwijlde ondersteuning behelsden, op grond dat zijn leger van zestigduizend man twintigduizend daarvan aan de cholera verloren had en het overige zich daardoor in een zoo ellendigen en ontmoedigden toestand bevond, dat zonder spoedige hulp aan geene ernstige verdediging van Sebastopol te denken viel.

— Uit Jassy wordt onder dagteekening van 2 October gemeld, dat Moldavie thans door Oostenrijksche troepen bezet is, en dat de opperbevelhebber der mobile Oostenrijksche krijgsmagt, de generaal *von Hess*, den 4den te Jassy werd verwacht.

— Eene uit Trieste ontvangen depêche meldt, dat den 25sten ll. zes stoombooten met gekwetsten te Konstantinopel waren aangekomen.

— Volgens berigten uit Odessa stonden de Russen bij den slag aan de Alma met 45,000 man en 100 stukken geschut in het veld. Het gevecht was bloedig; het verlies der Engelschen aan gesneuvelden en gekwetsten wordt geschat op 2158 man, waaronder 96 officieren, en dat der Franschen op 1460 man, waaronder 60 officieren.

Een telegraphisch berigt uit Weenen van gisteren, 6 dezer, meldt dat er berigten uit de Krim ontvangen waren, volgens welke een gedeelte der vloot met troepen en belegeringsgeschut vertrokken was naar de rigting van Balaklawa, van welke plaats zij zich den 28sten hadden meester gemaakt. De troepen waren aldaar ontscheept. Den 25sten had een nieuw gevecht plaats gehad. Den 27sten waren de expeditionnaire troepen de Balkeck overgetrokken en naar Sebastopol opgerukt om het aan de noordzijde in te sluiten. Prins *Menschikoff* bevond zich nog te Backschisarai.

ENGELAND.

LONDEN, den 5den October.

In de met 5 September jl. geëindigde maand heeft de uitvoer van Britsche producten uit het Vereenigd Koningrijk eene waarde bedragen van 7,847,956 L. st., tegen 8,297,086 L. st. in hetzelfde tijdvak van 1853. Gedurende de eerste acht maanden dezes jaars heeft die uitvoer eene waarde bereikt van 59,653,150 L. st., dat is 1,494,424 L. st. of 2½ per cent meer dan in de eerste acht maanden van het laatstvorige jaar. De maanden Januarij, April en Augustus dezes jaars leverden eene vermindering van den uitvoer op, in vergelijking met 1853. De vermindering in de laatste maand is vooral in den uitvoer naar Noord-Amerika en naar Australie merkbaar.

— Een buitengewoon nommer van de officiële *London Gazette* is heden verschenen. Het behelst eene depeche van lord *Stradford de Redcliffe*, gedagteekend Konstantinopel den 30 September, welke vermeldt dat de vereenigde troepen hunne basis van operatie te Balaklawa hadden gevestigd en dat zij zich den 28sten gereed maakten onmiddellijk tegen Sebastopol op te trekken. Vorst *Menzikoff* bleef aan het hoofd van 20,000 man in het veld. De Russen hadden Anapa, op de Circassische kust, aan den ingang der straat van Jeni-Kalé, verlaten, na de plaats in brand te hebben gestoken, en de bezetting dier plaats rigtte zich in allerijl naar de Krim naar het tooneel van den strijd.

— Volgens depêche uit Konstantinopel van 25 laatstl., had de *Vulcan* 320 en de *Andes* 300 gekwetsten uit de Krim derwaarts overgebragt. Geene hoofdofficieren zijn gesneuveld of gekwetst. De 7de, 23ste en 33ste regementen hebben het meest geleden. De Russen hadden zich, naar luid dezer depêche, binnen Sebastopol teruggetrokken.

— In het laatst der vorige week heeft een der leden van het Britsche kabinet, de heer *Molesworth*, te Edimburgh in het openbaar het woord over den tegenwoordigen stand der openbare aangelegenheden gevoerd. Men hecht aan zijne gezegden te meer gewigt, daar hij beschouwd wordt als de tolk van het meest liberale gedeelte in het coalitie-bewind van lord *Aberdeen*. Hij zeide onder anderen: »Toen ik in het bewind trad, was ik met lord *Aberdeen* niet persoonlijk bekend; maar de eerbied en bewondering, die ik reeds voor hem gevoelde, zijn door de persoonlijke kennismaking bevestigd en versterkt. Ik vond in hem een opregt, rondborstig, vrijzinnig en verlicht staatsman, die het bewind met geene andere bedoeling op zich had genomen dan om de goede leiding van 's lands aangelegenheden te bevorderen, en die aan het bewind blijft met den wensch vooral om Engelands eer en waardigheid krachtig te handhaven in den zwaren strijd dien wij thans hebben te voeren.

»Er zijn weinig menschen meer afkeerig van oorlog dan ik. Maar wij voeren thans een regtmatigen en noodzakelijken oorlog. Eene botsing met Rusland was door het streven dier mogendheid naar magtsvergrooting onvermijdelijk geworden; al had zij ook tot een lateren tijd verschoven kunnen worden, zij had niet kunnen plaats grijpen op een voor de zaak der beschaving en des vooruitgangs gunstiger tijdstip, want tusschen Frankrijk en Engeland bestaat thans een vast en dagelijks vaster wordend bondgenootschap; en wanneer deze beide mogendheden voor de zaak der beschaving en des vooruitgangs vereenigd zijn, moet die zaak over de barbaarschheid van het Noorden de zege behalen.

»Ook de elementen zijn ons gunstig. Eene effen zee en goede wind heeft de expeditie naar de Krim bevorderd. De tegenwoordige oorlogsuitgaven zullen door een ruimen graanoogst meer dan goedgemaakt worden. De gevolgen van dien oogst zijn bloei der volksbedrijvigheid, ruime inkomsten voor de schatkist, en tevredenheid van het volk, hetwelk in zijne stoffelijke belangen naauwelijks eenigen nadeeligen invloed der krijgsbedrijven ondervindt, en bereidwillig de oorlogskosten draagt, liever dan ze in den vorm eener verhooging der staatsschuld aan de nakomelingschap op te leggen.

»De krijgsbedrijven van Frankrijk en Engeland moesten voor het naast tot drie doeleinden strekken; 1°. te beletten dat de Russische legers het Turksche rijk sloopten en Konstantinopel bezetteden; 2°. den handel en de volksbedrijvigheid van Engeland en Frankrijk tegen de Russische vloten te beveiligen, 3°. aan Rusland zulk eenen slag toe te brengen als het meest zou kunnen strekken om deszelfs plannen ten aanzien van Turkije duurzaam te verijdelen. De twee eerste bedoelingen zijn, en de derde wordt, naar ik vertrouw, thans bereikt.

»Hadden onze vlootvoogden de gloeijende kogels van steenen batterijen met hunne brandbare schepen willen trotseren, hadden zij granieten vestingwerken met schepen alleen aangevallen, het zou niet eene kloeke maar eene onzinnige daad geweest zijn. Doch de geduchtste van die vestingen, het bolwerk en de talisman als 't ware van Ruslands magt in het Oosten, Sebastopol, is met alle noodige krijgsmiddelen aangetast; zoo deze onderneming even voorspoedig afloopt als zij aangevangen is, zal Rusland eenen knak bekomen waardoor het tot rede gebragt en alzoo voor ons den weg tot een eervollen en roemrijken vrede gebaand kan worden.

»Doch wat ook de onmiddellijke uitkomst der onderneming tegen Sebastopol moge zijn, ik ben overtuigd dat noch het Engelsche volk noch eenig Engelsch bewind ooit den oorlog zal laten eindigen alvorens de bedoelingen, waarmede hij ondernomen is, bereikt zullen zijn. Wij mogen echter geen teleurstelling gevoelen, in geval die bedoelingen niet zoo spoedig bereikt worden als wij wenschen; stoom en electriciteit brengen ons thans de tijding der gebeurtenissen met bliksemsnelheid, maar de gebeurtenissen houden haren ouden tred. Wij behooren niet ongeduldig uit te zien naar veldslagen, die, met overijling ondernomen wordende, noodelooze opoffering van menschenlevens zouden medebrengen. Vergeet niet dat aan Frankrijk en Engeland niets dierbaarder is dan het leven hunner zonen, terwijl Rusland op niets minder prijs stelt dan op het bloed zijner lijfeigenen. Vergeet ook niet, dat in een lang aanhoudenden oorlog de rijkdom en hulpbronnen van Frankrijk en Engeldnd ten laatste over Ruslands armoede de zege moeten behalen, en dat voor Rusland de eenige kans, ook maar op eene voorbijgaande overwinning, gelegen is in overijlde en onberaden stappen van onze zijde.

»Deze oorlog moet gebeurtenissen medebrengen van oneindig groot gewigt voor de beschaafde wereld. Hij heeft reeds twee gevolgen gehad, waardoor hij in de geschiedenis der volkeren onvergetelijk wordt. Het eerste is de opregte en hartelijke vereeniging des volks en der gouvernementen, der vloten en legers van Frankrijk en Engeland ter bevordering derzelfde zaak; eene vereeniging die, naar ik hoop, voor het heil der beide landen en des menschdoms altijd zal duren. Het andere gevolg is de vermindering der oorlogsrampen door de vestiging van het zeeregt der onzijdige Staten op den vasten grondslag van rede en regt, een stap op den weg der beschaving van overgroot gewigt. En indien, gelijk ik vertrouw, Sebastopol eerlang het lot van Bomarsund ondergaat, dan zal de eerste veldtogt der vereenigde krijgsmagt van Frankrijk en Engeland niet vruchteloos, noch beneden den krijgsroem der beide landen zijn."

— Zoodra de lord-maire van Londen zaturdag avond de tijding der overwinning op de Russen aan de Alma ontvangen had spoedde hij zich naar het beursgebouw, deed de trompet steken en verzamelde daardoor een aantal menschen, tot welke hij zeide dat hij hun het heugelijk nieuws eener overwinning in de Krim had mede te deelen, maar met de voorlezing der depêches wachten zou tot dat nog meer menschen bijeen waren, weshalve hij hun voorstelde inmiddels een driewerf herhaald gejuich ter eere der koningin aan te heffen. Dit geschiedde en op voorstel van een der omstanders hief men gelijke kreeten voor keizer *Napoleon* aan. Toen inmiddels ongeveer vijfhonderd menschen verzameld waren ging de lord-maire tot de voorlezing der depêches over, die telkens door een oorverdoovend gejuich werd afgebroken. Alvorens hij de verhevenheid, op welke hij zich geplaatst had, verliet, rigtte de heer *Sidney* nog de volgende woorden tot zijne toehoorders: »Mijneheeren, ik zeg u dank voor uwe tegenwoordigheid. Ik kan niet anders dan trotsch zijn op deze gelegenheid om mijne medeburgers, de vertegenwoordigers van de meest vrije stad der wereld, bij eene zoo gewigtige gelegenheid als deze toe te spreken. Ik geloof dat deze overwinning meer tot bevordering van de beschaving en het geluk der wereld zal bijdragen dan iets wat gedurende de laatste vijftig jaren in Europa gebeurd is. Voor dat ik van hier ga roep ik u op om driewerf driemalen juichtoonen aan te heffen voor die brave, dappere en vaderlandslievende mannen, die ons strand verlaten hebben om den strijd voor hun land te strijden."

— Een der voornaamste Londensche bladen, de *Sun*, zegt in zijn jongste nommer, van een hooggeplaatsten persoon te Parijs een schrijven te hebben ontvangen van dezen inhoud: «Men gaat om met het plan om thans nog eenen aanval op Kronstadt te doen. De generaal *Niel*, de bevelhebber der Fransche genie, die zich in de Oostzee door de leiding der

belegering van Bomarsund heeft onderscheiden, heeft persoonlijk aan den Keizer verklaard dat hij dien aanval thans uitvoerbaar achtte. Dit feit is aan de Britsche admiraliteit medegedeeld; en ik heb reden om te denken dat de hereeniging der verspreide Fransche oorlogsschepen in de haven van Kiel, welke door den telegraaph wordt aangekondigd, de voorbode is eener onderneming van meer ernstigen aard dan een aanval op Reval, die eene nuttelooze menschenslagting zou zijn."

— De secretaris van staat voor oorlog, hertog van *Newcastle*, heeft de openbare mededeeling der bij hem ontvangene depeche wegens de overwinning bij Alma, van de waarschuwing vergezeld doen gaan dat het publiek niet al te spoedig de bijzonderheden dezer gebeurtenis verwachten moet, naardien het waarschijnlijk tot den 6den dezer zal aanloopen alvorens deze ontvangen worden. Voorts belooft hij alle tijdingen welke de regering ontvangt, onverwijld openbaar te zullen maken.

— De grenadiers, de Coldstream-gardes en de fuseliers hebben bevel ontvangen zich gereed te houden om naar de Krim te vertrekken.

— Ll. zondag, zijnde de vastgestelde dag voor het opzenden van dankgebeden voor den overvloedigen oogst, werden hier tevens in alle kerken dankzeggingen voor de in het Oosten behaalde overwinning gedaan.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den October.

Tot geruststelling van het publiek vermelden wij met genoegen dat de Cholera, binnen deze stad, ook gedurende deze week is afgenomen, als hebbende, in dat tijdvak volgens de registers van den Burgerlijken Stand, minder sterfgevallen aan die ziekte plaats gehad.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, bijgewoond door de Ministers van Binnen- en van Buitenlandsche Zaken, is aangenomen zonder beraadslaging en met algemeene stemmen, het wets-ontwerp tot wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1853; nadat door den Minister van Binnenlandsche Zaken daarbij was gevoegd een tweede artikel strekkende om de wet in werking te doen treden met den dag harer afkondiging.

De Kamer heeft beslist dat de commissien in het vorig zittingjaar benoemd tot onderzoek van regeringsverslagen en die daaromtrent nog geene rapporten hebben uitgebragt, in deze zitting hare werkzaamheden zullen vervolgen.

Na de openbare zitting heeft de Kamer zich in comité-generaal vereenigd.

— Bij Koninklijk besluit van den 1sten October 1854, n°. 68, zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Baarle-Nassau c. a., de heer *H. F. J. Ots*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Hedel; der directe belastingen en accijnsen te Hedel, de heer *J. C. Misbach*, thans commies bij 's Rijks belastingen te Delft.

— Men verneemt, dat de hoofdstrekking van het voorstel van wet, Dingsdag jl. door den heer *Wintgens* aan de Tweede Kamer aangeboden, is, het houden van toezigt op de woonverblijven der armen, uit een sanitair oogpunt, waartoe reeds te Rotterdam, Utrecht en elders locale pogingen in het werk gesteld zijn, die echter, bij gemis van een wettelijk steunpunt, niet veel zouden uitrigten.

— Bij Zr. Ms. besluit van 12 September jl. is bepaald, dat het koninklijk besluit van 6 October 1840, n°. 222, nopens het stoken van gedistilleerd uit aardappelen, nog van kracht en in werking blijft tot 15 October 1855, of tot zoodanig ander vroeger tijdstip, als waarop bij de wet andere bepalingen omtrent deze stokerijen zullen worden ingevoerd.

— Woensdag morgen was Arnhem reeds vroeg in feestgewaad gehuld, van alle huizen en gebouwen wapperde de nationale vlag, terwijl bovendien hier en daar smaakvolle versieringen waren aangebragt. Tegen elf ure had zich eene groote menigte ingezetenen en vreemdelingen bij het gebouw *Musis Sacrum* verzameld, alwaar Z. M. de Koning, die den vorigen dag van het Loo op het landgoed *Bronbeek* was aangekomen, onder levendig gejuich begroet werd, toen Z. M. zich naar het prachtig versierde gebouw der tentoonstelling begaf. Het muziekkorps der stedelijke schutterij, dat zich aan den ingang geplaatst had, hief het *Wilhelmus* aan toen het Koninklijk rijtuig naderde. Aldaar aangekomen, begaf Z. M. zich met zijn gevolg in de zaal, waar zich de hoofd-commissie van landbouw, de gewestelijke en plaatselijke autoriteiten en vele aanzienlijken bevonden, om Z. M. bij de opening der tentoonstelling te verwelkomen. Ten 12 ure werd het lokaal voor het publiek geopend en reeds een half uur later waren alle zalen met een zeer groot aantal bezoekers gevuld. Ongeveer ten één uur verliet Z. M. het gebouw en begaf zich met zijn gevolg per rijtuig naar Westervoort, om de daar in bouw zijnde ijzeren brug over den IJssel voor den spoorweg naar Pruissen in oogenschouw te nemen.

Woensdag middag heeft Z. M. deelgenomen aan het hem van stadswege aangeboden groot diner in het gebouw der societeit in de Koningstraat. Des avonds begaf Z. M. zich naar het raadhuis alwaar Hoogstdezelve serenades werden gebragt en Hij eene commissie van werkbazen ontving. Vervolgens reed Z. M. in een open rijtuig de stad door, welke met groen versierd en prachtig verlicht was, en werd met blijken van levendige geestdrift toegejuicht. — Donderdag heeft Z. M. de tentoonstelling op nieuw bezocht en werden in zijne tegenwoordigheid en die der hoofdcommissie proeven met onderscheiden landbouwwerktuigen genomen.

— De *Staats-Courant* behelst de volgende teregtwijzing.

Sommige dagbladen hebben medegedeeld dat er nog dit jaar eene nieuwe opneming zou plaats hebben van jongelingen voor het doen van examen als adelborst der 3de klasse. — Wij zijn van eene officiele zijde gemagtigd dit berigt, als onjuist, tegen te spreken.

— Wij vernemen dat er in de volgende maand, bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, wederom een examen zal gehouden worden voor onderofficieren der infanterie en kavallerie, ter bevordering tot officier bij het leger.

— Naar men meldt zal den 18den December weder een examen plaats hebben voor jongelieden die bij de telegraphie wenschen geplaatst te worden.

— Volgens het *Handelsblad* heeft men eerstdaags eene promotie en pensionnering bij het wapen der artillerie te wachten.

— Ook de luitenant der rijdende artillerie *Taets van Amerongen*, die tijdens de ongeregeldheden te Schiedam, aldaar tot herstel der rust heeft medegewerkt, is tot ridder der orde van de Eikenkroon benoemd.

— Deze week is voor het Provinciaal Geregtshof van Noord-Holland de zaak behandeld van *Kemper* (den bekenden moordenaar in het huis van *Prickwinkel*). Na de voorlezing der acte van beschuldiging en het getuigenverhoor, heeft de advokaat-generaal *Karsèboom* zijn requisitoir gedaan en de straf des doods geëischt. De aan *Kemper* ambtshalve toegevoegde verdediger Mr. *Westerhoudt* poogde hem hoofdzakelijk van het met voorbedachten rade bedrijven der misdaad vrij te pleiten. Bij de ernstige toespraak van den advokaat-generaal, werd de misdadiger zeer bewogen. De uitspraak is op woensdag den 11den October bepaald.

— Uit Roosendaal schrijft men van den 1sten October.

« Heden morgen, per eersten spoortrein, is alhier uit Brussel het berigt ontvangen, dat aldaar, aan de gevolgen eener leverziekte overleden is, de heer *Mathieu Gihoul*, hoofdbestuurder der naamlooze Antwerpsch-Rotterdamsche spoorweg-maatschappij. Ofschoon dit sterfgeval de voortzetting en voltooijing van den spoorweg geenszins in den weg zal staan, zoo is het toch, uithoofde van den grooten invloed des overledenen daarop, als van veel gewigt te beschouwen. Het verlies wordt zeer betreurd.

— Het echtpaar *C. van Damme* en *J. M. Donders* te Tilburg vierde den 3den dezer met veel luister de vijftigste verjaring zijner huwelijksvereeniging. Zij telden te zamen 152 jaren, en als eene bijzonderheid kan men hier bijvoegen dat bij deze jubilarissen, welker echt met tien kinderen gezegend werd, gedurende hunne vijftigjarige vereeniging geen enkel sterfgeval heeft plaats gehad.

— De heeren stads-doctoren te Amsterdam hebben zich bereid verklaard om met twaalf assistenten gezamenlijk de stads-praktijk en de zes bureaux van consultatie ter verpleging en behandeling der cholera-zieken waar te nemen.

— Door een vijf en zestigtal studenten in de godgeleerdheid te Utrecht is aan den hoogleeraar *ter Haar* een adres aangeboden, waarin werd gevraagd, dat de hoogleeraar zijne lessen in de Hollandsche taal mogt openen. De studerende jongelingschap is overtuigd, dat over het algemeen meer vrucht uit de lessen van den hoogleeraar zou getrokken worden indien die lessen in het Hollandsch werden gegeven. De hoogleeraar meende echter aan het verzoek niet te mogen voldoen, omdat de wet het gebruik der Latijnsche taal voor de examina nog voorschrijft. Een meer algemeen petitionnement volgde hierop. Honderd en zestig studenten in de godgeleerdheid vervoegden zich namelijk bij request tot den minister van binnenlandsche zaken, om bij dezen op de opheffing van het verpligte gebruik der Latijnsche taal aan te dringen.

— Laatstleden zaturdag werden door de Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam hare openbare zittingen hervat. De secretaris gaf kennis van eene gevoerde briefwisseling met onderscheiden autoriteiten en collegien over de questie van de daling van den bodem van ons Vaderland en deelde mede, dat de werkzaamheden reeds zijn ingeleid; voorts dat de Koning f 100 heeft toegestaan voor het vervaardigen van koperen bussen tot bewaring der prototypen van de Nederlandsche maten en gewigten, en dat de laatste termijn voor belanghebbenden, om kopyen dier propotypen te doen vervaardigen, is bepaald op 1 November. Door eene door den heer *van Beek* te Utrecht ingezonden bijdrage tot de questie van de daling van den bodem des lands, ontstond eene korte discussie, en is besloten dit stuk te zenden aan de commissie, met het onderzoek naar de daling van den grond belast. Eene beschrijving van een colori- en photometer van hemelsche ligchamen, door den heer *P. J. Holman*, aan het oordeel der akademie onderworpen, is in handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren *Kaiser* en *van Rees*. De heer *Vrolik* bragt, ook namens den heer *van Geuns*, rapport uit over het door den Minister van Binnenlandsche Zaken ingezonden werk van Dr. *L. Savoyen*, getiteld: *Nouvelles études philosophiques sur la dégénération physique et morale de l'homme.* Dit verslag werd goedgekeurd. De heer *Schneevoogt* bragt, ook namens den heer *C. Pruys van der Hoeven*, verslag uit over het aan de Akademie door den Minister van Kolonien ingezonden rapport van Dr. *J. K. Ooykaas*, over de in het etablissement Batavia in Suriname verpleegde lijders aan lepra en elephantiasis. De conclusie strekte onderanderen om den Minister te verzoeken maatregelen te nemen om den toestand van het etablissement te verbeteren. Hierop werden nog eenige rapporten uitgebragt, en na eene korte pauze door den heer *Ermerins* ter vervulling zijner spreekbeurt eene voordragt gehouden over de toestellen met zelf-aanteekening of zelf-registrering bij meteorologische waarnemingen. De heer *Vrolik* gaf nog een kort levensberigt van wijlen den heer *J. C. Rijk*, rustend lid der Akademie, hetwelk in de verslagen en mededeelingen zal worden opgenomen. Daarna is de vergadering gesloten.

— In de Woensdag ll. te Haarlem gehouden zitting van den gemeenteraad is met 14 tegen 5 stemmen besloten, het te dier stede op te rigten standbeeld van *L. Janszoon Coster* te vestigen, niet in het midden van de Groote Markt, maar aldaar op $18^1/_2$ el voorbij eene lijn, getrokken uit de verlenging langs de twee contreforten der Groote Kerk, naar het logement *de Kroon*. Dit besluit is in overeenstemming met het gevoelen van den heer *Royer*, den vervaardiger van het standbeeld.

— Te 's Hage circuleert thans eene inteekenlijst voor het op te rigten standbeeld voor *Bilderdijk*. Die lijst is bestemd om het tweede duizendtal inteekenaren daarop te bevatten. Voor het eerste duizendtal gaat eene lijst in Amsterdam en Utrecht rond. De inteekening geschiedt voor niet meer en niet minder dan f 1; terwijl deze lijsten zelven onder het gedenkstuk van *Bilderdijk* zullen worden gelegd. Dat gedenkstuk is reeds door den talentvollen beeldhouwer *Royer* vervaardigd. Het bestaat uit eene zwaan op een voetstuk, aan de vier hoeken waarvan vier vrouwenbeelden zijn geplaatst; op de voorzijde bevindt zich het borstbeeld van den grooten dichter.

— De gewone zitting van de kamer der gedeputeerden in het groothertogdom Luxemburg is ll. dingsdag, namens den koning groothertog, door prins *Hendrik* der Nederlanden, luitenant van Z. M., geopend. Na-

dat Z. K. H. de openingsrede had uitgesproken, waarin eene lange reeks van verschillende werkzaamheden werd aangekondigd, en weder vertrokken was, heeft de Kamer zich geconstitueerd; de heer *Th. Pescatore* is met bijna eenparige stemmen tot voorzitter verkozen; de baron *de Tornaco* is tot tweeden voorzitter en de heeren *Lissel* en *Neuman* zijn tot secretarissen benoemd.

NATUURKUNDIG GENOOTSCHAP TE BREDA.

Vergadering op Maandag den 9den October des avonds ten $6\frac{1}{2}$ ure.

Redenaar: de Heer J. Badon Ghijben.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 6. October.

TARWE en ROGGE tot vorige prijzen met goeden handel. Verkocht van Tarwe: 127 ℔ O. bonte Poolsche *f* 450; 126 ℔ N. dito dito *f* 435; 132 ℔ Rostocker *f* 425; 133 ℔ Mecklenb. *f* 425; 126 ℔ Pommer *f* 395. In veiling: 117, 118 ℔ N. bonte Poolsche *f* 382, 383, 384. Van Rogge: 118, 119, 120 ℔ N. Arch. *f* 260, 263, 266; 118 ℔ dito *f* 259 aan de Zaan; 122 ℔ Pruissische *f* 280.

GERST iets hooger: 113, 114 ℔ Deensche *f* 212, 215; 114 ℔ fijne dito *f* 19[illegible].

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT onveranderd: 122 ℔ Gordijker *f* 253; 124 ℔ J. Rijn *f* 240 aan de Zaan. Tegen Maandag aanstaande in veiling aangeslagen cat 23 last Oude bonte Poolsche Tarwe 127/128 ℔.

KOOLZAAD hooger betaald: Elbinger Rubs 61 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren dadelijk $72\frac{1}{2}$ P. vl.; in Oct. 73 P. vl.

LIJNZAAD zonder handel.

RAAPOLIE: dadelijk prijshoudend, op levering hooger betaald, op 6/w. *f* $44\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* 43; 1 Nov. eerstk. *f* 43 à $42\frac{7}{8}$; 1 Dec. eerstk. *f* $42\frac{1}{2}$; 1 Mei eerstk. *f* 41 à $\frac{1}{2}$.

LIJNOLIE was wel zoo vast, op 6/w. *f* $40\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* 39; 1 Nov. eerstk. *f* $38\frac{1}{4}$; 1 Dec. eerstk. *f* 38; 1 Maart, April en Mei eerstk. *f* 38 à $\frac{1}{4}$.

HENNEPOLIE, op 6/w. *f* $43\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $42\frac{1}{4}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 78 à *f* 82. LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* $11\frac{1}{2}$ à *f* $14\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 6 OCTOBER 1854.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	0,00	tot *f*	0,00.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0.00	» »	0.00
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	0,00	» »	9.60.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	0,00	» »	7.25.
Een dito pond Boter			»	0,90
Zand-Aardappelen (Val of Mudde)			*f*	3,10
Het 1000 Eiken Telhout			»	3 00
Het 1000 Doof Hout			»	2,30.
De kar Spaanders			»	2,90.
De » Struiken			»	3,06.
De 100 Mutsaard			»	3,30

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (6 *October*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $60\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$; 3 pCt. $72\frac{5}{16}$; 4 pCt. 91; Spanje onbep. st. 1 pCt. $18\frac{1}{16}$, 18; 3 pCt. Binnenl. $32\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Amort. Sch. $4\frac{1}{4}$; Bewijzen Sp. Coup. $5\frac{1}{16}$; Portugez. te Londen 3 pCt. $36\frac{7}{16}$; Oude Russen $99\frac{5}{8}$, $\frac{3}{8}$; dito 4 pCt. $74\frac{1}{4}$; Id. bij Stieglitz $73\frac{1}{2}$; Metall. 5 pCt. $69\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{13}{16}$; Nieuwe 5 pCt. $78\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $35\frac{3}{8}$; Mexiko $23\frac{3}{4}$.

Advertentiën.

Tentoonstelling van Schilderijen, Oudheden, Zeldzaamheden, enz.,

TEN BEHOEVE DER NOODLIJDENDEN DEZER STAD.

De Commissie heeft de eer aan te kondigen, dat de opgemelde Tentoonstelling aanstaande *Woensdag*, den 11. dezer, des namiddags ten 4 ure zal worden gesloten.

Breda, den 7. October 1854.

R. A. VERLEGH, *Voorzitter.*
J. W. van LAARHOVEN, *Secretaris.*

*** De RAAD van ADMINISTRATIE der Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt zal, op *Zaturdag den 14. October* 1854, des middags ten 12 ure, op nieuw, **AANBESTEDEN**, de LEVERING van:

RUND- en KALFSVLEESCH, voor de Adelborsten en Kadets; RUNDVLEESCH en VET, voor de Oppassers — Over het tijdvak van den 1. November 1854 tot 1 Februarij 1855.

AARDAPPELEN, voor de Oppassers — Over het tijdvak van den 1. November 1854 tot 15 Julij 1855.

De Voorwaarden van Aanbesteding liggen ter lezing op het Bureau van den Kapitein-Kwartiermeester. De Billetten van inschrijving, moeten op zegel geschreven, des morgens vóór 12 ure van den dag der Aanbesteding, in de op gezegd Bureau geplaatste Bus gestoken worden.

Op last van den Raad voornoemd,
De Kapitein-Kwartiermeester,
VAN HEES.

Breda, den 7. October 1854.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene partij **ECHTE GENTSCHE FOKKONIJNEN.**

Te bevragen bij de Uitgevers dezer met *franco* Brieven onder L. C. S.

BERIGT.

Door gelegenheid **TE KOOP** eenige **INSTRUMENTEN**: **DAGUERREOTYPE, PHOTOGRAPHIE** en **STEREOSCOPE** uit de voornaamste buitenlandsche Fabrieken. Verdere inlichting deswege kan men bekomen bij J. HERMANS, Boek- en Muziekhandelaar te *Breda*.

*** Mr. F. R. VAN NAERSSEN, Notaris te *Breda*, zal op den 12. *October* 1854, des avonds ten 7 ure, en ACHT DAGEN DAARNA en alzoo op den 19. *October daaraanvolgende*, ten ure voornoemd, in het *Vlaamsch Koffijhuis* bij J. JONKERS te *Breda*, publiek **VEILEN** en **VERKOOPEN**:

Een HUIS, ACHTERHUIS, PLEINTJE, HOF en ERF, staande en gelegen aan de Oostzijde van de Ginnekenstraat te *Breda*, Wijk A, no. 405, Kadastraal bekend Sectie B, numero 1185.

Vrij van Renten en Chijnsen.

Aan te vaarden in gebruik, de Bovenwoning met 1o. November 1854, en het Benedenhuis met 1o. Mei 1855 — tot dien tijd verhuurd voor *f* 100.— 's jaars.

Verkooping van Timmerhout,

OP 3 MAANDEN CREDIET,

op *Vrijdag den 13. October* 1854, des voormiddags ten 10 uren, op het *Kasteelplein*, bij de Katerstraat, bestaande in:

GREENEN-, VUREN- en DENNEN DEELEN en RIBBEN, VLOT-, SLIJP- en SNEEDEELEN, SCHROTEN en LATTEN, eenig EIKEN- en WAGENSCHOTHOUT, enz.

Twee uren vóór de Verkooping aldaar te zien.

*** K. H. BODE, Notaris te *Princenhage*, zal op *Dingsdag den 17. October* 1854, voormiddags ten 11 uur, ten huize van W. GEISSE, in het *Wapen van Nassau* te *Breda*,

VERKOOPEN:

1 Koppel VOS MERRIEPAARDEN, oud 10—12 jaar. 6 dito van 7 tot 12 jaar. Voorts verscheidene RIJTUIGEN, als: Char-à-Bancs, Vigilanten, Statiekoets, Hittenwagen, Karretje, Chaisen, Hooi, Stroo, enz.

Avis. **LA SOCIÉTÉ, L'OFFICE COMMERCIAL** dans sa 10e année d'existence, désire avoir dans chaque province de ce Royaume, un représentant pour y opérer la vente de toutes espèces de marchandises *dites articles de Paris*. Appointemens fixes et belles remises, *écrire franco* au directeur, rue de Madame 45 à Paris.

*** WETZLAR in Leipzig is de uitvinder der **SAXISCHE GOMSCHOENEN**, die bij hunne verschijning bijzonder de attentie van het publiek trokken en waarin een zeer levendige handel in alle landen gedreven werd, tot, vier of vijf jaren later, de Amerikaan GOODYEAR met zijne uitvinding eenen gevoeligen slag daaraan toebragt. GOODYEAR's Schoenen, het kan niet ontkend worden, overtreffen de Saxische in elegance, maar niet in deugd, althans in den eersten tijd waren zij zeer onsterk, wat waarschijnlijk aan de vele fabrieken, die in de voortvarende nieuwe wereld plotselings verrezen om *Goodyear's Patent* tegen eene *Royalté* (*) te exploiteren, toe te schrijven is; allen werkten zoo oogelijk en goedkoop mogelijk, zonder veel op duurzaamheid te letten. Dit was dan ook de reden dat de Saxische in weerwil der mindere netheid altijd nog door velen gezocht werden; zij houden wel tegen twee of drie paar Amerikaansche uit en zijn gemakkelijk in het aan- en uittrekken; daarbij is de prijs thans zoo laag gesteld, dat de gebruiker wel het dubbele dat zij hem kosten, aan zijn gewoon schoeisel uitwint, en het geene uitgave maar eene besparing is Saxische Overschoenen te dragen. Wij kunnen ze in gemoede aanraden.

De **AMERIKAANSCHE SCHOENEN** verkoopen wij ook in de beste kwaliteit die er gemaakt wordt, en van het verbeterde fabrikaat der *Union India Rubber Company*.

De bekende WARME VILTPANTOFFELS in alle soorten.

De SPEELKAARTEN met het Verkoophuis op de Enveloppes die zoo gemakkelijk schuiven.

REGENJASSEN die aan beide zijden gedragen kunnen worden van extra fijne kwaliteit.

(*) *Royalty* noemen de Engelschen eene schatting die den gepatenteerden betaald wordt door allen aan wie hij het regt verleent het gepatenteerde artikel te fabriceren; op deze Schoenen is het, zoo wij ons niet bedriegen, 16 amerik. Centen het paar. GOODYEAR zelf fabriceert niet.

Amsterdam, Verkoophuis.
Bergen-op-Zoom, C. H. Veraart.
» D. Pouwels.
Breda, Wede. Wiercx Folla.
» C. Kannemans v. Dashorst.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.

En in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.